

legði Frakland fram uppskot um vápnahvöld.

Ngo Dinh Diem gjordist fyrsti forsetin í Suðurvietnam. Hesin maður hevði ikki havt fögur orð á sær, men í byrjanini sýndi hann gott stjórnaarbeiði.

Hetta hevði samstundis við sær, at Bao Dai við fólkaatkvøðuna í 1955 ikki fekk meiri luta, men harimóti Diem, og gjordist hann, sum frammanfyrir nevnt, fyrsti forseti landsins.

Seinni varð skipaður ein felagsskapur, har India, Kanada og Pólland vóru limir. Á fundi avgjordi felagsskapurin, at eitt val skuldi verða hildið, til frama fyri eini samanrenning av Norður- og Suðurvietnam. Valdagurin varð ásettur at verða 20. juli 1956.

Avgerðin í felagsskapinum varð ikki væl fagnað. Suðurvietnamesarar siga, at nógv fólk fingi ikki loyvi at fara úr Norðurvietnam, og leggja teir aftrat, at hetta hevur verið í samband við, at norðurvietnamesarar als ikki hava verið hugaðir fyri einum slíkum vali.

Vietnamkríggjð byrjar

Tann 12. februar 1956 byrjaði USA at venja hermenn í Suðurvietnam. Eitt ár seinni byrjaði USA av álvara at senda hernaðarlígar ráðgevarar til suðurvietnamesiska hövuðsstaðin Saigon.

Stjórnin hjá Diem, forseta, varð sostatt undir einum miklum trýsti. Eisini tóku parisambólkar seg upp.

Roknað verður við, at Vietnamkríggjð er byrjað um leið 1959.

Í byrjanini av 1960 avgjordi Norðurvietnam at fáa eina ávirkan á suðurvietnamesiskar partisanrørslur.

Tann 30. mai komu teir fyrstu amerikansku hermenninir til Vietnam.

Henry A. Kissinger — skulu norðurvietnamesarar takka hon um fyrri eina møguliga friðaravtalu?

Í november mánaða sendi Suðurvietnam eina skuldseting til felagsskapin, har India, Kanada og Pólland vóru limir, um at norðurvietnamesarar lutuðu í bardögum í Suðurvietnam.

Og stóðan í landinum gjordist enn hettisligari.

Tann 18. oktober setti Diem, forseti í Suðurvietnam land sitt í undantaksstøðu. Amerikanska

uttanríkisráðið segði frá, at Suðurvietnam var í stórum vanda »fyri kommunistum«. Um ársskiftið vóru o. u. 3200 amerikanskir ráðgevarar í landinum.

Í 1963 gjordust mótstøðutiltøkin móti Diem-stjórnini rættiliga nógv.

Tann 11. juni setti ein buddhistur eld á seg og doyði seinni av brandsárum. Seinni vóru døminu um slíkar eldásetingar fleiri, og hevði hetta samstundis við sær, at kreppan millum tað katóliska stýrið og buddhistiska meirilutan av fólki landsins, gjordist hettislig.

Tann 1. november sama árið hendi eitt hernaðarlígt kvett í Suðurvietnam, Diem, forseti og bróður hansara Ngo Dinh Nhu vóru tiknir av dögum, og ein blandingur av sivilum og hernaðarlígunum stýri tók við í landinum.

Tiðarskeiðið hjá hesi stjórn gjordist stokkut. Tann 30. januar 1964 tók Nguyen Khanh við sum leiðari av nýggjari stjórn.

Í oktober mánaða vóru um leið 17.000 amerikanskir hermenn í Vietnam, og verjumálaráðharrin, Robert McNamara greiddi John F. Kennedy, forseta frá, at kríggjð skuldi verða av um tvey ár.

Eftir morðið á Kennedy, jattaði Johnson, forseti framvegis at veita búskaparlígan og hernaðarlígan stuðul.

Hesin stuðul bar við sær, at amerikumen gjørdi eina ætlan um at fremja eitt bumbaúlop á Norðurvietnam. Hetta var í 1964.

Ein hálv miljón

Við ársenda í 1965 vóru fleiri enn 184.000 amerikanskir hermenn í Vietnam. Við ársenda í 1966 vóru um leið 375.000 og um várið 1967 vóru o. u. 425.000 hermenn. Um heystið sama ár vóru um leið 500.000 amerikanskir hermenn í Vietnam.

Um várið 1967 søgdu amerikanskir hermenn, at tað vóru o. u. 275.000 »figgindar« í Suðurvietnam, harav 45.000 norðurvietnamesarar.

Tann 31. mars í 1968 avgjordi Johnson, forseti, at avmarka bumbaúlopin á Norðurvietnam. Norðurvietnamesarar svaraðu aftur, at teir vildu samráðast.

Avgjort varð síðan, at USA og Norðurvietnam skuldu byrja samráðingar í Paris 10. mai sama ár.

Johnson tókst eftir øllum at døma at vera komin í eina keðiliga støðu og avgjordi ikki at stilla seg upp aftur til forsetavalið í 1968.

Nixon gjordist nýggjur forseti. Undir valstríðnum flutti hann m.a. fram, at um hann varð valdur, skuldu amerikanskir hermenninir í Vietnam verða tiknir heim, so varð lutur amerikumanna, til tess at steðga Vietnamkríggjum, ikki eftir.

Ho Chi Minh doyir

Tann 10. juli 1969 varð kunngjort, at ein provisorisk kollveltingarstjórn hevði tikið við ræði í Suðurvietnam. Tann 4.

Ræðuliga Vietnamkríggjð, sum byrjaði í 1959, hevur kostað okkurt um eina miljón mannalív. Kríggjð hevur eisini borið við sær stóra neyð, og mest hevur neyðin rakt bornini.

september sama ár varð kunngjort, at norðurvietnamesiski forsetin, Ho Chi Minh, var deyður.

Í mars mánaða 1970 varð leiðarin í Cambodja, Sihanouk, fyrsti frákoyrdur og cambodianskir hermenn fóru í hernað í móti norðurvietnamesarar og suðurvietnamesiskum partisanum, sum høvdu tilhald í landinum.

Suðurvietnam svaraði aftur við stuðli úr Amerika, at leypa á Cambodja, og varð harvið fingið váttat, at Vietnamkríggjð umfataði alt Indokina.

Í 1972 varð amerikanska hermennatalið skorið niður í 40.000, men kortini vildu amerikumen leika við, og teir settust í flogfórinu at bumba.

Í apríl mánaða bumbaði

USA Norðurvietnam so harðliga, sum fáur veit um.

USA og Norðurvietnam hava samráðst døgliga seinastu tíðina, og líkt er til, at ein friðaravtal fæst í lag.

Núverandi suðurvietnamesiski forsetin, Nguyen van Thieu tykist verða firtin um hesar samráðingar, og hevur havt á orði, at friður verður ikki í Vietnam, fyrr enn hann hevur skrivað undir!

Japanari í ST-tíðinda-tænastuni

Japanarin Genichi Akatanj er settur sum hjálpar-aðalskrivari hjá ST-tíðindatænastuni. Hann hevur áður verið uttanríkis-skrivari í japanska uttanríkisráðnum og við heiti av ambassadóri síðan 1968. Hann tók yvir nýggja starv sitt innan ST-upplýsingartænastuna nú 1. juni.

Genichi Akatanj er føddur í 1918 í Taipexi og tók prógv frá Oxford lærda háskúla í samfelagsviðurskiftum í 1939. Try á seinni fekk hann handilsambætisprógv av lærda Sophia háskúlanum í Tokio.

Í 1945 kom hann í tænastu hjá japanska uttanríkisráðnum, og í 1954 gjordist hann annar skrivari á sendistovu Japans í Paris. Árið eftir gjordist hann fyrstiskrivari.

Frá 1958 varð hann settur sum leiðari av deildini fyri handilsviðurskifti millum Japan og vestanlond í japanska uttanríkisráðnum, til hann í 1961 kom til japansku sendistovuna í Washington. Í 1966 kom hann til Tokio og varð knýttur at tíðindatænastuni í uttanríkisráðnum har.

G. Akatanj hevur fleiri ferð-

ir umboðað land sitt á alheimsstevnum, m. a. á teimum fyra seinastu ST-aðalfundunum og sum varamaður á ráðharrastevnum og figgarligu og búskaparlígu viðurskiftini í Suðureysturasiu í 1968, 1969 og 1970.

